

מס. נושא: 3.195

מלוא:

פני האדם הם לו זיהוי עיקרי של הפרט. הן מאפיינות את הפרט כשונה מן האחרים ונתפסות כמעין בבואה של ה"אני".
לכן, מסיכה או איפור פנים הם חלק מרכזי בתכנון תחפושת לקראת חג הפורים.
כשנשנה את הפנים "נסתיר" עצמנו טוב יותר מאחורי התחפושת.

אך גם בחיי היום-יום אנו מצויידיים באוסף מסכות. בכל מצב אנו שונים במעט, כאילו הרכבנו על עצמנו מסיכה אחרת. לרוב, מסיכות אלה נתפסות בהקשר שלילי. ביטויי לשון ופתגמים קושרים אותן לצביעות, דו-פרצופיות ושקריות.
אנו נוטים לשכוח שאוסף המסכות, שבאמתחתו של האדם, מאפשר לנו להתנהג בגמישות - אנו יכולים להשתתף במגוון מצבים ולהתאים עצמנו אליהם, אנו יכולים למלא מספר רב של תפקידים, להביע קשת רגשות רחבה ועוד.

בהפעלה זו יתנסו המשתתפים בלבישה ובעיצוב של מסיכות שונות. דרך זה יעלו היתרונות והחסרונות של מסיכות אלה. בתום ההפעלה נוכל לעבור לעיצוב המסכה של תחפושת הפורים שלנו.

מטרות:

1. המשתתפים יעמדו על היתרונות והחסרונות של החלפת "מסכות" בחיי היום-יום.
2. המשתתפים יכירו את ה"מסכות" השונות המשמשות אותם בחיי היום-יום.

מק הפעלה: 45 דקות.

חומרים:

כרטיסיות מילים (ראה הפעלה)
חומרי יצירה: צבעי גואש, עיתונים צבעוניים, דבק, בריסטולים.
חומרי איפור: שפתונים, צלליות אבקות פידור
 מסיכות
אפשרי גם: שרטוט של מסכה (מצולם עפ"י מספר משתתפים).

מהלך ההפעלה:

- ההפעלה דורשת שהמשתתפים והמנחה יביאו עימם שלל מסיכות מוכנות.
- 1. המשתתפים יפזרו את המסכות שהביאו עימם ברחבי החדר.
- 2. המשתתפים יעלו אסוציאציות הנקשרות למילה מסכה והמנחה ירשום אותן על לוח או בריסטול.
- 3. תרגילי חימום סביב המסכות (ניתן להפעיל רק חלק מהתרגילים המוצעים):
 - כל משתתף יבחר לעצמו מסכה, ילבש אותה ויספר מדוע בחר דווקא בה.
 - כל משתתף יבחר לעצמו מסיכה, ילבש אותה ויספר מי הדמות שעומדת מאחוריה.
 - 2 מתנדבים מן המשתתפים. מתנדב לובש על עצמו אחת מן המסכות. המתנדב השני מפסל את גוף המתנדב הראשון, כך שיתאים למסכה. בתום הפיסול יחזור ה"פסל" לחיים ויאמר לקהל משפט המאפיין אותו (מבטא ותוכן).
 - כמה מתנדבים מן המשתתפים עומדים במרכז המעגל. המשתתפים האחרים קוראים בשמות של מקומות ומצבים כמו: בית-ספר, הפסקה, נסיעה באוטובוס, על שפת הים, בביה"ח, בטלוויזיה.
 - המתנדבים צריכים לעטות עליהם פרצוף המתקשר אל המקום שהוזכר או לבחור אחת מן המסכות ולהסביר מדוע בחרו דווקא בה.
- 4. כל משתתף יקבל כרטיסיה ועליה אחת מן המלים הבאות:

צדדים

שני

מטבע

לכל

בו

שיש

במה

אלא

בקנקן

תסתכל

אל

בלב

ואחד

בפה

אחד

דכוא ליבה (ויש בו הכל)

-

בו

והפוך

בו

הפוך

האדם

את

עושים

הבגדים

ולכאן

לכאן

פנים

אין תוכו כברו

פרצופי

דו

אחר

של

בנוצות

מתקשט

(אם מספר הכרטיסיות אינו תואם את מספר המשתתפים, אפשר לחלק כרטיסיה לכל זוג).

5. המשתתפים ינסו להרכיב בין המילים כך שיווצרו אמרות וביטויים. מנצחים המשתתפים שהרכיבו ראשונים אמרה נכונה.

6. המנחה יברר עם המשתתפים:

- מה הזכירו לכם משחקי המסיכות ממצבים בחיי היום-יום? מתי אנו משתמשים "במסכות" שונות? מדוע?
- מה הקשר בין משחקי המסכות לאימרות ולביטויים שהרכבתם?
- האימרות רובן מאירות את ההתחפשות והמסכות באור שלילי - האם תוכלו לשער מדוע? האם אתם מסכימים איתן? העזרו באסוציאציות שעל הלוח. האם העליתם אסוציאציות חיוביות? אלו יתרונות ניתן למצוא במסכות לכל אדם? מתי יתרונות אלה באים לידי ביטוי?
- (ריבוי פנים, ריבוי התנהגויות, נקשרים לרוב לאימרת שקר, לצביעות, לשחצנות. אבל יש לזכור שריבוי הפנים מסייע בידינו להתאים עצמנו למצבים שונים, להביע מגוון של רגשות, לבצע מספר רב של תפקידים).
- האם יש בכלל אני "אמיתי", ללא מסיכה? מדוע?
- (האני ה"אמיתי" מורכב מפנים רבות, כל הפנים שייכות לפרט והן אמיתיות).

7. המנחה יבקש מכל משתתף, בעזרת חומרי היצירה, להכין מסיכה שכותרתה: "אחת מן המסכות שלי" או "מסכה שאני רוצה שתהיה לי"? ניתן להיעזר בחומרי איפור ולאפר את פני המשתתפים בהתאם למסכה שהם בוחרים לחשוף. ניתן לצייר את המסכה על בריסטול ולגזור אותה. למתקשים ניתן להציע שרטוט של מסכה ריקה שהם צריכים לעטר.

8. בתום עבודת היצירה, המשתתפים המעוניים בכך, יתלו את מסכותיהם או יציגו את פניהם המאופרות. החדר יהפוך ל"תערוכת מסכות" לקראת פורים.

